ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

Газета виходить з липня 1967 року щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 10(704) | Субота, 7 березня 1981 року | Ціна 2 коп.

XXVI З'ЇЗД КПРС ВВАЖАЄ, ЩО ЗДІЙСНЕННЯ ШИРОКОЇ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ В НОВІЙ П'ЯТИРІЧЦІ Є НАЙВАЖЛИВІШИМ ГОСПОДАРСЬКО-ПОЛІТИЧНИМ ЗАВДАННЯМ УСІХ ПАРТІЙНИХ, РАДЯНСЬКИХ, ПРОФСПІЛКОВИХ, КОМСОМОЛЬСЬКИХ І ГОСПОДАРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

ОДНОСТАЙНЕ СХВАЛЕННЯ І ПІДТРИМКА

Велике політичне і трудове піднесення викликали у членів нашого Товариства рішення XXVI з'їзду КПРС. З почуттям великої гордості за величні досягнення рідної Вітчизни на шляху комуністичного будівництва знайомляться вони із Звітною доповіддю ЦК КПРС з'їздові партії, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС товариш Л. І. Брежнєв.

Всім серцем схвалюючи і підтримуючи ленінський курс партії, вони заявляють про рішимість зробити гідний внесок у справу успішного здійснення історичних накреслень з'їзду, завдань одинадцятої п'ятирічки.

ВІДПОВІДАЮТЬ УДАРНОЮ ПРАЦЕЮ

Того ранку робітники Вінницького УВП прийшли на зміну значно раніше. У кожного — святковий, піднесений настрій.

У Червоному кутку на видному місці з'явився свіжий номер стінної газети підприємства «За комуністичну працю». У ній висвітлено здобутки трикотажників та плани на одинадцяту п'ятирічку.

Саме тут зібралися вільні від праці робітники. З великою увагою дивилися вони урочисте відкриття XXVI з'їзду КПРС, слухали доповідь Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Леоніда Ілліча Брежнєва. Після закінчення першої зміни відбувся мітинг.

На трибуні — ударник комуністичної праці О. Хуторянський:

— Нам, робітникам, близькі грандіозні плани партії, висунуті на нинішнє п'ятиріччя і на перспективу. З великим піднесенням стаємо ми за верстати, щоб ударною працею примножити загальні здобутки.

У день відкриття з'їзду закрійна дільниця працювала на зекономленій сировині, розкроїла 9 тисяч 100 одиниць трикотажних виробів при нормі 8500.

В'язальник Микола Бондаренко, ворсувальник Василь Собчук, швачка Катерина Корман, бригадир швейної дільниці Валентина Мазур, які виступали на мітингу, також значно перевершили свої денні виробничі завдання.

Директор УВП Галина Пилипівна Громова розповіла про досягнуті успіхи. Ставши на передз'їздівську трудову вахту, робітники старанно потрудилися у січні та лютому.

Вона повідомила також, що 124 робітники успішно виконали свої передз'їздівські соціалістичні зобов'язання і завершили план двох місяців нинішнього року до дня відкриття партійного з'їзду. Рішенням адміністрації та місцевого комітету профспілки їх нагороджено пам'ятними подарунками.

Під бурхливі оплески присутніх Галина Пилипівна вручила пам'ятні подарунки переможцям соціалістичного змагання.

У прийнятій резолюції трикотажники висловили палке схвалення і одностайну підтримку ленінської внутрішньої і зовнішньої політики КПРС. Вони запевнили, що віддадуть усі сили, знання, досвід і енергію для виконання величних накреслень партії.

Ю. НАЙДОРФ.
м. Вінниця.

ЗАВТРА — МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

У ПРЕЗИДІЇ ЦП УТОГ І РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ КОМІТЕТІ ПРОФСПІЛКИ

НАГОРОДИ ПЕРЕМОЖЦЯМ

Розглянувши підсумки соціалістичного змагання між колективами бригад (дільниць) підприємств та виробничих об'єднань Товариства, президія Центрального правління УТОГ і Республіканський комітет профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств визнали переможцями за 1980 рік з врученням Почесного вимпела ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки такі колективи:

бригаду Сімферопольського УВП (майстер Маркова Г. І.);

розкрійно-трафаретну дільницю Львівського швейного підприємства «Силует» (змінний майстер Парфенова В. Ф.);

швейну бригаду № 2 Херсонського УВП (майстер Сабітова В. С.);

дільницю № 3 Білоцерківського УВП (майстер Норченко М. А.);

бригаду № 7 Артемівського УВП (майстер Максимова Е. П.);

бригаду № 1 Чернігівського УВП (змінний майстер Повжик П. І.);

складальну дільницю Ворошиловградського УВП (старший майстер Веселов Н. Л.);

бригаду Конотопського УВП (майстер Сидорова Е. В.).

Кожен член бригади нагороджується грошовою премією (пам'ятним подарунком), а бригадир або майстер дільниці — Почесним дипломом і грошовою премією (пам'ятним подарунком).

Серед робітників ведучих професій переможцями республіканського соціалістичного змагання за 1980 рік з врученням Почесного диплому ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки та грошової премії (пам'ятного подарунка) визнано таких передовиків підприємств і об'єднань Товариства:

Трунову Валентину Дмитрівну — штампувальницю Ворошиловградського УВП;

Михальчука Миколу Федоровича — складальника трансформаторів Запорізького УВП;

Нестерука Івана Михайловича — складальника Ворошиловградського УВП;

Павлоцького Юхима Абрамовича — токаря Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт»;

Невгод Галину Григорівну — пресувальницю Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт»;

Буйвол Катерину Олексіївну — швачку-мотористку Конотопського УВП;

Чечоткіну Лідію Василівну — швачку-мотористку Сімферопольського УВП;

Штиріну Людмилу Миколаївну — швачку-мотористку Артемівського УВП;

Городнього Валентина Петровича — шліфувальника Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

Нагороди переможцям республіканського соціалістичного змагання серед колективів бригад (дільниць) і робітникам ведучих професій будуть вручені на загальних зборах колективів підприємств об'єднань в урочистій обстановці.

ЕСТЬ ВЕЛИКОЕ СЛОВО — МАМА!

Не запомнил, мама, не суди уж,
Я ни слов твоих, ни красоты,
Только руки — как они
трудились
От зари до синей темноты.
Только руки — как они
сновали
В мыльной пене, в корме
для свиней,
Руки мамы — как меня
ласкали! —
Их на свете не было нежней.
Руки мамы — музыка и
песня,
Эти пальцы век бы целовать!

Вижу пальцы в золоте и
перстнях —
Разве надо руки украшать?
Разве может золото сравниться
С тем, чему не меряна цена?
Говорят, все может
повториться,
Только мать — она у нас одна!
Голос твой — его не помню
звуки,
Облик милый тает и плывет...
Только руки, солнечные руки,
Руки мамы память бережет!

Николай НЫРОВ.

* * *

Есть слово, что ярче, чем
солнце,
Есть слово сильней урагана.
Есть слово, что в песнях поется,
Есть слово великое — МАМА!
Во все времена это слово
Вело за собою вперед.
Упавший подымется снова,
Лишь мама его позовет.
Лишь станет и трудно, и больно,
Как мама на помощь придет.
И если тяжелое горе,

То мама его лишь поймет.
И в этом большом королевстве,
С названьем «Планета Земля»,
Я вижу мою королеву,
Она — это мама моя!
Веселой и умной, красивой
Всегда вижу маму мою.
Я лучше не видела в мире!
А просто я маму люблю!

Елена КРАСНОКУТСКАЯ.
г. Киев.

ГОЛОВНИЙ ВНЕСОК — СТАРАННА ПРАЦЯ

В урочистій обстановці на загальних зборах членів Товариства колективу УВП вручено перехідний Червоний прапор Артемівського міськкому Компартії України та виконкому міськради народних депутатів. Цієї відзнаки його удостоєно за високі виробничі показники, досягнуті в соціалістичному змаганні серед підприємств області в четвертому кварталі завершального року десятої п'ятирічки.

Вручаючи колективу Червоний прапор, секретар міськкому партії Іван Дмитрович Марченко розповів про успіхи трудівників Артемівська, котрі своєю самовідданою працею прискорили дострокове виконання п'ятирічки.

Директор підприємства Ніна Василівна Правдивцева щиро подякувала за високу оцінку трудових здобутків колективу і запевнила, що робітники докладуть усіх зусиль, аби успішно виконати завдання, накреслені одинадцятою п'ятирічкою.

Присутні на урочистих зборах довідалися також, що президія донецького облвідділу УТОГ та президія обкому профспілки робітників місцевої промисловості та комунально-побутових підприємств за підсумками роботи четвертого кварталу минулого року присудили УВП друге місце серед підприємств Товариства області з врученням Почесної грамоти.

Ставши на ударну трудову вахту під девізом: «XXVI з'їзду КПРС — 26 ударних трудових тижнів», всі бригади швейного цеху, підготовчої та закрійної дільниць взяли підвищені соціалістичні зобов'язання.

На екрані, що відображав хід передз'їздівського змагання, після закінчення кожного тижня засвічували зірочки на честь переможців. Змагання набирало все ширшого розмаху. Члени трудових колективів доклали всіх зусиль, знань та досвіду на успішне виконання взятих на честь з'їзду партії соціалістичних зобов'язань.

З поперемінним успіхом йшли попереду бригади № 1—3 та № 2—4, що змагалися між собою.

В ході соціалістичного змагання зустрічалися й труднощі, зокрема, в забезпеченні підприємства тканинами, а також у зв'язку з впровадженням нових моделей швейних виробів і освоєнням нової технології.

Незважаючи на велику напругу, кожен член бригади з високим розумінням обов'язку і відповідальності за виконання дорученої справи, наполегливо трудився на своєму робочому місці, дорожив кожної хвилиною робочого часу.

Доброго слова заслуговує помічник **директора з матеріально-технічного постачання** Олімп Семенович Астролог. Він зробив все залежне від нього, аби УВП забезпечувалось тканинами.

У соціалістичному змаганні відзначились швейники бригад № 1—3: Людмила Вікторівна Картавіна, Анастасія Никифорівна Світайло, Тетяна Олексіївна Євченко, котрі не тільки справились з виробничим завданням, але й в процесі роботи освоїли машини 252 та 797 класів.

Високих показників домоглися швачки Олена Іванівна Галєєва, Неля Петрівна Дехтярьова. Вони виконують норми виробітку на 125—130 процентів при високій якості виробничих операцій, а також швачки бригад № 2—4 Катерина Миколаївна Десенко, Любов Олександрівна Марченко, Раїса Тихонівна Красновська, Віталій Миколайович Генералов та багато інших.

За досягнення високих показників у соціалістичному змаганні, підвищенні ефективності виробництва і якості роботи, дострокове виконання завдань та соціалістичних зобов'язань в десятій п'ятирічці портрет швачки Людмили Вікторівни Картавіної занесено на Дошку. пошани ЦП УТОГ.

Днями місцевий комітет профспілки, бюро первинної організації УТОГ спільно з керівниками підприємства підбили підсумки змагання між бригадами та дільницями на честь XXVI з'їзду КПРС. Переможцем одностайно визнано бригади № 1—3, де майстрами Катерина Тихонівна Жеребцова та Валентина Олексіївна Водяницька. Ці колективи дев'ять разів виборювали Перехідний вимпел. Саме тому їм присуджено перше місце, вручено Диплом і на постійне зберігання Вимпел переможця соціалістичного змагання, а також заохочено грошовою премією.

Другі та треті місця відповідно посіли бригади № 2—4, де майстрами Надія Миколаївна Андрухова та Наталія Іванівна Селезньова, бригада № 7, яку очолює майстер Катерина Петрівна Максимова. До речі, колектив бригади № 7 за підсумками роботи минулого року та четвертого кварталу удостоєний першого місця.

На старті одинадцятої п'ятирічки трудівники Артемівського УВП не знижують темпів, не заспокоюються на досягнутому. Завдання двох місяців першого року одинадцятої п'ятирічки вони виконали до дня відкриття XXVI з'їзду КПРС.

Г. ЖЕРЕБЦОВ,
заступник директора Артемівського УВП з навчально-виховної роботи.

Гідний трудовий дарунок XXVI з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу підготувала швачка-мотористка цеху пошиття спецодягу Одеського виробничого об'єднання «Електрик» Софія Іванівна Жерун — свою п'ятирічку вона виконала за чотири роки.

На передову виробничницю рівняються в праці інші трудівниці цеху. Активну участь бере також Софія Іванівна в громадському житті колективу.

Нині ударниця комуністичної праці, котра понад п'ятнадцять років беззмінно трудиться на підприємстві, взяла успішний старт в одинадцятій п'ятирічці, довівши виконання норм виробітку до 130 процентів. Продукція, яку вона випускає, завжди високої якості.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ПОЛІТІНФОРМАТОРИ ОБ'ЄДНАННЯ

У планах політико-виховної і культурно-масової роботи з цехів Одеського виробничого об'єднання «Електрик» знаходимо такі назви політінформацій, як «Сьогодні у світі», «Повідомляють кореспонденти ТАРС», «Пульс планети» та інші. Проводять політінформації партійні, комсомольські і профспілкові активісти.

Великою популярністю у членів Товариства об'єднання користується політінформатор Валентин Савович Осипов. Завжди, коли виступає перед трудівниками цей комуніст, Червоний куток переповнений.

Валентин Осипов серйозно ставиться до виконання свого партійного доручення. Він постійно читає періодику, використовує поради для політінформаторів з журналу «Агитатор». Це допомагає йому завойовувати симпатію слухачів.

Трудівники швейного цеху з особливим інтересом слухають виступи майстрів В. А. Ліщенецької, І. Мазеїної, а у механо-складальному цеху цікаво проводять політінформації О. Г Ягельницький та А. С. Запорожець.

Щоб нечуючі уважно слухали політінформацію, необхідно дбати не лише про її зміст, а й про відповідну, доступну міміку. І цим принципом керуються наші активісти.

Нині в центрі уваги політінформаторів і пропагандистів об'єднання Звітна доповідь ЦК КПРС, з якою виступив Генеральний секретар ЦК КПРС Леонід Ілліч Брежнєв на XXVI з'їзді партії.

Л. МЕРЧАНСЬКА,
заст. директора об'єднання «Електрик» з виховної роботи.
м. Одеса.

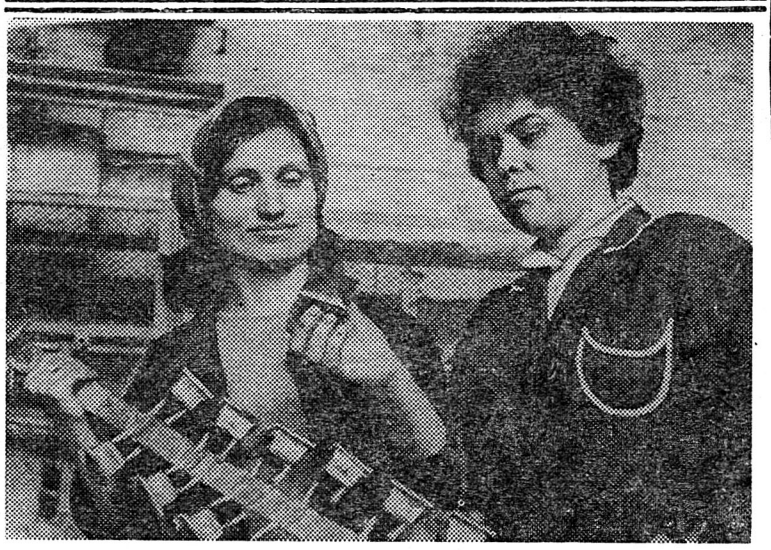

Передові виробничниці Комунарського УВП (зліва направо) гальваник, ударниця комуністичної праці Галина Грищенко та майстер цеху Катерина Груздова постійно дбають про якість виготовленої продукції.

Фото І. ХАРКІВСЬКОГО.

З ВІДСТАЮЧИХ — У ПЕРЕДОВІ

Цей колектив протягом минулого року називали в числі відстаючих. Давалася взнаки й велика плинність кадрів. Бригада молодіжна, але не було в неї організатора, який би спромігся подолати тимчасові труднощі.

Та ось повернулась із декретної відпустки майстер Наталія Миколаївна Ботченко. За короткий період бригада вже стала виконувати планові завдання. Відчувалися організаторські здібності керівника низової ланки. Н. М. Ботченко — добра, чуйна людина. Спориться у її руках робота.

Керівник бригади спільно з профспілковими активістами виявляли «вузькі місця», робили все, щоб швидко усувати виявлені в роботі недоліки.

Наставники навчали тих, що тільки-но прийшли на підприємство. Особливо вагомий внесок таких учителів, як Н. М. М'ясникової. Вона протягом року підготувала і вивела на шлях самостійності п'ять молодих виробничників. Більшість її колишніх вихованців не тільки виконують, але й значно перевиконують норми виробітку. Це — Наталія Антонівна Височинська, профгрупорг бригади, комуніст, член групи народного контролю. Виробничі завдання вона виконує на 130—140 процентів. Людмила Вікторівна Карпенко, голова товариства охорони природи, «Відмінник якості», норми виробітку виконує на 120—130 процентів. Не відстають від них В. Ф. Тимофеєва, Е. Г. Кошельник та багато інших.

Велику увагу на дільниці приділяють поліпшенню якості продукції. Кожен другий вівторок місяця проводиться «День якості» бригади, де розв'язуються невідкладні справи. Підвищилась трудова дисципліна і відповідальність кожного за свою працю. За січень першого року одинадцятої п'ятирічки бригада виконала план на 107,1 процента, по зростанню продуктивності праці — на 105,8 процента.

За підсумками місяця бригада в соціалістичному змаганні посіла перше місце. Їй вручено перехідний Червоний прапор та грошову премію.

Високими трудовими успіхами зустріла бригада XXVI з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. До дня його відкриття колектив бригади виконав план лютого на 106,6 процента.

А. БОНДАРЕНКО,
інженер-технолог Лубенського УВП.

СКЛАДОВІ ЕФЕКТИВНОСТІ

Підсумки огляду використання резервів економії

Трудівники Українського товариства глухих, широко розгорнувши соціалістичне змагання, з великим трудовим піднесенням зустріли XXVI з'їзд КПРС.

Підсумки досягнень у десятій п'ятирічці промовисто свідчать про те, що трудовий ритм і творча активність виробничих колективів перебували на високому рівні.

Так, у 1980 році обсяг виробництва на підприємствах УТОГ у порівнянні з 1979 р. збільшився на 3 проценти. Завдання минулого року з обсягу реалізованої продукції і випуску валової в цілому по Товариству виконано достроково — 19 грудня 1980 року. Собівартість товарної продукції знижено на 1,7 процента, одержано понад план 2,7 мільйона карбованців прибутку.

У соціалістичних зобов'язаннях бригад, змін, цехів і підприємств важливе місце займають питання ощадливого використання сировини, матеріалів, палива, електроенергії. На підприємствах, виробничих об'єднаннях проводилась робота по мобілізації трудівників на посилення режиму економії матеріалів, енергетичних і трудових ресурсів, максимальне використання їх у виробництві.

Широку підтримку у трудових колективах одержала, схвалена Центральним Комітетом Компартії України, ініціатива новаторів виробництва «Кожному робітникові — особистий рахунок економії».

Під керівництвом партійних організацій, комітети профспілок, комітети комсомолу, групи народного контролю, первинні організації УТОГ спільно з господарськими керівниками спрямовували зусилля усіх трудівників на пошуки резервів підвищення ефективності виробництва і якості роботи.

В Українському товаристві глухих щорічно підбиваються підсумки огляду використання резервів економії матеріалів, енергетичних і трудових ресурсів. У 1980 році, наприклад, в огляді взяло участь більше 1350 трудівників, які подали близько 1350 рацпропозицій. З них впроваджено у виробництво — 852 з економічним ефектом — 1 мільйон 340 тисяч карбованців. Це дало змогу заощадити 1 мільйон 254 тисячі кіловат-годин електроенергії, 58 тонн чорного металу, 1406 гігакалорій теплової енергії, близько 100 тисяч метрів тканини, 146 кубометрів деревини.

Із заощадженої сировини і матеріалів виготовлено продукції на 778 тисяч карбованців, у тому числі товарів народного вжитку на суму 642 тисячі карбованців.

Джерела економії різноманітні. Головні з них — суворе дотримання технологічної дисципліни, господарське ставлення робітників, інженерно-технічних працівників, службовців до своїх обов'язків.

Боротьба за економію і бережливість є важливим напрямком соціалістичного змагання за підвищення ефективності виробництва.

Змагання за економію сировини, матеріалів, електроенергії і палива проводиться у всіх виробничих колективах Товариства.

Кращих результатів у огляді домоглися колективи Херсонського, Миколаївського, Харківського УВП-1, Лубенського, Дрогобицького, Бродівського, Харківського УВП-2, Білоцерківського підприємств, Донецького виробничого об'єднання «Електромагніт».

Херсонське підприємство, наприклад, у 1980 році заощадило матеріалів, сировини та паливно-енергетичних ресурсів на 11 тисяч 100 карбованців, в тому числі електроенергії — 27,7 тисячі кіловат-годин, тканини — 7,4 тисячі метрів на суму 9 тисяч 500 карбованців, впроваджено у виробництво 20 одиниць пристосувань малої механізації.

Виготовлено продукції із заощаджених матеріалів на суму 13 тисяч карбованців, товарів народного споживання на таку ж суму. Миколаївське УВП заощадило електроенергії 15,3 тисячі кіловат-годин, гасу — 1,7 тонни, смоли карбамідної — 3,8 тонни, шліфувального паперу — 9,8 тисячі квадратних метрів, пиломатеріалів хвойних порід — 47 кубічних метрів.

Комісія республіканського огляду використання резервів економії матеріалів і енергетичних ресурсів представила до нагородження Дипломом Укрпрофради, Комітету народного контролю, Державного Комітету Ради Міністрів УРСР по праці, ЦК ЛКСМ України, редакції газети «Радянська Україна» і Державного Комітету Ради Міністрів по телебаченню і радіомовленню, за дострокове виконання завдань виробничо-господарської діяльності, соціалістичних зобов'язань і високі показники, досягнуті в економії сировини, матеріалів і паливно-енергетичних ресурсів колектив Херсонського УВП.

Дипломами президії Центрального правління УТОГ і президії Республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості та комунально-побутових підприємств нагороджені колективи Миколаївського та Харківського УВП-1.

Однак, слід зауважити, що на деяких підприємствах недостатньо використовувались можливості огляду. Не завжди зусилля учасників цього важливого заходу спрямовувались на впровадження у дію резервів підвищення продуктивності праці, раціональне використання робочої сили, слабо здійснювався контроль за ходом огляду.

Це стосується Комунарського, Кіровоградського УВП, Львівського швейного підприємства «Силует».

Слід сподіватися, що у цих колективах зроблять належні висновки.

Переважна ж більшість трудових колективів Українського товариства глухих з хорошими показниками завершили десяту п'ятирічку, успішно стартували у першому році одинадцятої п'ятирічки.

В. ОВЧАРЕНКО,
заст. начальника планово-економічного відділу ЦП УТОГ.

ПРИСВЯЧЕНО ПАРТІЇ

Цікаво, змістовно, захоплююче у Запорізькому будинку культури глухих пройшов вечір поезії «Ми славимо партію рідну», присвячений XXVI з'їзду КПРС.

Багаточисленна аудиторія нечуючих трудівників з великою увагою сприймала вірші та пісні про Комуністичну партію і соціалістичну Вітчизну. Особливо запам'яталися присутнім пісня О. Пахмутової «Мала земля» у виконанні робітниці УВП А. Філіної, вірші, натхненно виконані працівником облвідділу В. Вакуленко, культпрацівниками Н. Ракович та С. Мордушенко. Схвильовано і яскраво продекламувала Гімн СРСР О. Мілованова.

Чудово вела вечір, виконуючи роль конферансьє, директор Будинку культури О. Панченко.

Довго не вщухали аплодисменти після кожного номера програми, і це переконує, що нечуючі вміють по-справжньому любити поезію, добре розуміють її красу і зміст.

С. МАРЧЕНКО.

КВІТИ ДЛЯ МАТЕРІ

Я багато разів зустрічалася з цією чорноокою, тендітною жінкою з розумними очима і лагідною усмішкою на вустах. Кожного разу переконувалася, що Лілія Іванівна любить свою роботу. Ось уже шостий рік, як вона очолює Балтський міжрайвідділ УТОГ. За цей час здобула великий авторитет серед глухих. Її природна зібраність і привітність притягують оточуючих.

Коли б не приїхали у Балту працівники облвідділу чи Будинку культури, завжди побачать щось нове у оформленні, у методиці і формах роботи з нечуючими. Ними у клубі розгорнуто книжково-ілюстративну виставку «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в життя!». Вона показує, як працюють нечуючі міжрайвідділу, як проводять вільний час.

Привертає увагу і план роботи культзакладу. Він враховує можливості райцентру і віддаленість від клубу багатьох сіл, де живуть глухі. У плані — вечір запитань і відповідей на правові теми, політінформація «Світ за тиждень», бесіди на теми моралі, перегляд телепередач, художні читання, ігри.

Серед активістів клубу — передовики виробництва, домогосподарки, пенсіонери В. І. Догналюк, Ф. Рогальова, І. Єзерський, І. Михайловський, Л. Каптанович. На засіданнях ради культзакладу вони розглядають такі питання, як обслуговування трудівників села, підготовка до зльотів передовиків промисловості і сільського господарства, робота бібліотеки, гуртків художньої самодіяльності.

Ліліта Іванівна Ковтанюк дорожить активом, кожному знаходить заняття до душі. У клубі діють гурток шахів і шашок, кіно, фото, драматичний гуртки.

Так, відвідувачам тут цікаво. Тому у культзаклад ідуть не тільки поодинці, а й сім'ями.

Ліліту Іванівну можна назвати по-справжньому щасливою жінкою, матір'ю. Вона виростила і виховала п'ятеро синів і одну доньку. У цієї жінки стільки тепла, доброти, лагідності, що вистачає не лише для своїх дітей, а й для всіх, хто приходить у клуб.

В день 8 Березня їй принесуть ніжні весняні квіти всі, хто любить, поважає, пишається нею, захоплюється її працелюбством.

Р. ГРАНИК.

м. Балта,
Одеської області.

МАЙСТРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПРАВИ

ВСІ КОЛЬОРИ СПЕКТРА

Зеленим світиться екран. На ньому повинен з'явитися акуратний ромбик — це означало б, що хлопчик навчився правильно вимовляти ще один звук з тих, що утворюють нашу мову. Поки що обриси фігури, що з'явилася, розпливчасті, нестійкі. На обличчі хлопчика з'являється розгубленість. Проте викладач спокійна. Вона знає, що труднощі будуть переборені. Навчиться і цей хлопчик так само вільно володіти мовою, як і діти, яких я чув під час репетиції художньої самодіяльності.

Ця школа-інтернат незвичайна, вона призначена для дітей зі значними втратами слуху. Важко навіть уявити, яку б стіну відчуження міг би звести цей дефект між маленькою людиною і світом. Міг би — якби не уважні, турботливі, безкінечно терпеливі працівники інтернату, якби не сучасна електронна техніка, що прийшла їм на допомогу. І з ким би я не розмовляв — інструктором слухової роботи Н. І. Луняк, вчителем індивідуальної роботи, секретарем парторганізації М. М. Терещенком, вчителем праці Л. Н. Тимофеєвим чи завучем С. Н. Чистоколяною — всі неодмінно підкреслювали одне. В цьому стилі роботи, який створився в інтернаті, в створенні обстановки творчого пошуку заслуга, в першу чергу, належить директору, відміннику народної освіти республіки, заслуженому вчителю УРСР Вірі Максимівні Гавриленко.

Віра Максимівна — людина безмежно добра, це створило довіру і велику любов дітвори. До речі, ці якості не заважають їй проявляти вимогливість і твердість, а особливо там, де мова йде про інтереси вихованців.

Нелегка їй дісталась доля. Ще в ранньому дитинстві вона залишилася без батьків. Виховувалась в дитячому будинку на Полтавщині. Кому ж, як не Вірі Максимівні, знати, наскільки потрібні дітлахам тепло і турботи. І по цей день згадує вона з вдячністю своїх вихователів.

Мирні дні перервала війна. Дитячий будинок евакуювався в Челябінську область. Важкий то був час. Чоловіки йшли на фронт, до верстатів ставали жінки та діти. Віра Гавриленко і її подруги Настя Мерзла, Тоня Чемерис добились, що їх направили на московський завод «Динамо», котрий перебазувався на Урал. Вони виготовляли деталі для авіаційних моторів.

Заводські цехи розміщувались в старому млині, було там холодно, пальці примерзали до металу. Лише зрідка вдавалося дівчатам погрітися біля груби, де сушилися матеріали, і знову за роботу. Зробити хотілося якомога більше, для фронту ж! Віра Гавриленко працювала спочатку свердлувальницею, згодом пресувальницею. Трудилася відмінно, за що одержувала стахановську надбавку — 400 грамів хліба. Сучасній молоді важко, навіть неможливо уявити собі, що на той час означали ці додаткові грами. Надбавкою Віра регулярно ділилася з подругами. Як спогад про ті дні, зберігся у неї значок «Відмінник електропрома».

Педагоги рано запримітили у Віри Гавриленко організаторські нахили, уміння захопити, повести за собою товаришів. А ще велику людську доброту, людяність. В 1944-у, коли дитячий будинок повернувся на Україну, в Кременчук, Віру викликали в міськком комсомолу. Довго розмовляв з нею секретар, потім вручив комсомольську путівку — працювати піонервожатою в дитячому будинку для дітей, що втратили батьків в роки війни. Та путівка і визначила всю її подальшу долю.

Це вже потім були педучилище, пединститут. А поки що вона, сама ще дитина, часом закусивши губу, щоб не розплакатись, робила все, щоб повернути дитинство тим, кого позбавила його війна.

У призначенні Віри Максимівни в інтернат для слабочуючих дітей — історія особлива. Колектив у цьому учбовому закладі свого часу був притчею во язицех. Між людьми точилися постійні чвари, в різні інстанції йшли одна за одною скарги. Хтось когось в чомусь звинувачував. На місце приїжджали комісії. Розібратися в усьому було не просто. Сюди й прийшла десять років тому Віра Максимівна.

До неї теж зачастили скаржники. Вона вислуховувала їх уважно. А потім незамітно переводила розмову на те, як стоять справи в інтернаті, що потрібно зробити для поліпшення побутових умов дітей, їх навчання, виховання.

Через деякий час інтернату виділили велике приміщення, що, як і прилегла до нього територія, було в запущеному стані. Віра Максимівна зібрала педагогів на раду, разом вирішили, як слід виконувати реконструкцію. Взялися за роботу. Тут уже просто часу не залишалося для сварок. Та й совісно займатися дрібницями, коли сам директор, засукавши рукава, береться за лопату чи носить відра з вапном.

Зараз господарство в інтернаті зразкове. Тут обладнані відмінні учбові кабінети і спальні кімнати, є своя столярна майстерня, де проходить виробниче навчання. У дворі закладено справжній парк, є розарій, збудована велика теплиця.

Звичайно, все це дуже важливо. Але — не найголовніше. Головним було питання: як поліпшити в школі-інтернаті навчання, як добитися того, щоб його випускники могли вести повноцінне життя. Незабаром стало відомо: дуже цікавий досвід є у Москві, в аналогічній школі, яку очолював Карпо Авдійович Мікаельян. Там усе було незвичним: і відмова від звичної дактильної розмови, і застосування досягнень науково-технічного прогресу, спеціальної апаратури. Дніпропетровці уважно вивчили новинки, взялись за впровадження їх у себе. Зробити належало багато чого. Необхідно було створити слуховий центр, обладнати спеціальні класні кімнати, кабінети індивідуальної роботи, щоб на основі залишків слуху розвинути у дітей мову. Змінити необхідно було і навчання, щоб вести його за програмою масової школи. Все це вимагало від учителів докорінної перебудови. Декого брали сумніви: чи дадуть затрачені зусилля бажаний результат? Тим, хто сумнівався, Віра Максимівна час від часу повторювала: ми повинні зробити все, щоб дати учням розмовну, побутову мову, навчити їх не просто, як нерідко було до цього, заучувати текст уроку, а глибоко розуміти предмет. Серед тих, хто був у числі зачинателів роботи по-новому, викладач Н. Н. Кулаковська, вихователі Є. Л. Щолкіна, Г. В. Войнова.

Зараз успіхи дніпропетровських педагогів загальновідомі, на базі школи-інтернату проводились республіканський та всесоюзний семінари. «Пишаюся, що мої учні перевершили мої досягнення», — сказав К. А. Мікаельян.

Ви ніколи не задумувались над тим, чому отак радісно-яскравий світлий сонячний день? Мабуть, справа в гармонійному поєднанні складових сонячного спектра. Пам'ятаєте: червоний, оранжевий, жовтий, зелений... і так далі.

Життя дітей, котрі приходять у інтернат, немов позбавлене однієї з таких складових. Віра Максимівна та її колеги роблять усе, щоб повернути дітям колір, якого їм так не вистачає.

В. ЄФРЕМОВ.

На знімку: директор Дніпропетровської спецшколи-інтернату слабочуючих Гавриленко Віра Максимівна.

Фото М. ВАСИЛЕНКА.

ХЛІБОРОБИ У ШКОЛІ

Вдало пройшов збір групи жовтенят Калуської школи-інтернату для слабочуючих дітей, що на Івано-Франківщині. Він називався «Хліб — усьому голова».

До цього свята жовтенята готувались наполегливо. Спершу відвідали хлібопекарню, де побачили, як народжуються запашні паляниці. А потім у гості до школярів завітали ланкова колгоспу імені Кірова Марія Антонівна Бураківська, економіст цього ж колгоспу Василь Васильович Шинкар.

Хлібороби прибули в школу не з порожніми руками. Вони привезли з собою знаряддя праці, якими збирали урожай наші дідусі і бабусі. Це — серп, ціп, граблі. У цікавій формі колгоспники розповіли про нелегку і відповідальну працю хлібороба, про здобутки колгоспу у десятій п'ятирічці.

Дітям зачитали уривки з книги Леоніда Ілліча Брежнєва «Цілина» та з «Думи про хліб» В. О. Гіталова. Цікаво розповідав про маленьке зерня, вкинуте у землю, В. В. Шинкар. Він сказав:

— Хліб — святий! Бо у нього вкладено працю багатьох людей.

Збір завершився піснями та хороводом «Коровай».

М. ГЛАДКА,
класний керівник.

м. Калуш.
Івано-Франківської області.

ШАНА ЗА ТРУД

Того дня у колгоспі імені Калініна села Луки Самбірського району, що на Львівщині, було особливо піднесено і врочисто, — в гості до трудівників ланів і ферм прибули Львівський самодіяльний народний театр, агіткультбригада і самодіяльна кіностудія «Каменяр». Аматори сцени і любителі-кінематографісти приїхали вшанувати члена нашого Товариства, ветерана праці Стефанію Михайлівну Цисинську, яка вже понад 30 років самовіддано трудиться у колгоспі в ланці по вирощуванню льону та цукрових буряків.

Не дивлячись на вік, — а Стефанія Михайлівна вже другий рік має право бути на заслуженому відпочинку, — ударниця комуністичної праці, переможець дев'ятої та десятої п'ятирічок, досвідчена наставниця плідно і невтомно продовжує трудитися на ланах рідного колгоспу, поєднуючи основну роботу з широкою громадською діяльністю.

На урочистий вечір вшанування ветерана праці були запрошені активісти Самбірського міжрайвідділу і Будинку культури УТОГ, кращі представники територіальних первинних організацій Самбірського і Старосамбірського районів. Після нагородження Стефанії Михайлівни пам'ятними сувенірами і грошовою премією відбувся концерт, поставлений Львівським самодіяльним народним театром та агіткультбригадою. Потім присутні переглянули три кінострічки любительської студії «Каменяр», одна з яких, під назвою «Кожен із нас», були присвячена прославленій трудівниці і розповідала про її самовіддану працю у колгоспі.

На закінчення вечора, що пройшов з великим успіхом, присутні взяли участь у цікавих розважальних заходах, масових іграх, танцях.

Н. БАГЛІЙ.

Львівська область.

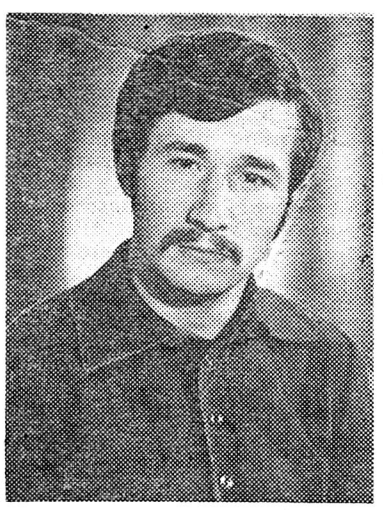

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА

П'ятий рік працює Микола Махін на Запорізькому УВП. Він — ударник комуністичної праці, трудиться слюсарем-регулювальником. Не було ще такого випадку, щоб молодий виробничник підвів свій колектив. Виробничі завдання він виконує вчасно і якісно.

Майстер дільниці РПУ Світлана Іванівна Антоник розповідає:

— Махіна в колективі поважають. Він подає приклад у праці своїм товаришам, культурний, ввічливий. Комсомолець бере також активну участь в роботі художньої самодіяльності.

Ввечері мені довелося побувати на заняттях народного самодіяльного танцювального колективу «Славутич». Його керівник В. Д. Возіян задоволений Миколою:

— Прийшов він до нас недавно, але вже догнав у майстерності досвідчених танцюристів і став одним з провідних аматорів сцени. Буває, що прийде на репетицію раніше призначеного часу і сам починає відпрацьовувати окремі рухи.

Микола Махін передає свою майстерність нечуючим дітям. Він регулярно відвідує школу-інтернат і вчить танцювати групу хлопчиків та дівчаток.

На все у Миколи вистачає часу. Бо за яку справу не взявся б, робить її з душею, на совість.

С. МОРДУШЕНКО.

ПЛІДНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Завершується дворічний республіканський огляд бібліотек культзакладів Товариства, в основу якого було покладено виконання постанови ЦК КПРС «Про підвищення ролі бібліотек в комуністичному вихованні трудящих і науково-технічному прогресі».

Цілеспрямовано працювали облвідділи, культзаклади та бібліотеки по втіленню в життя важливих партійних документів. Підвищився рівень масових рекомендаційних та виховних заходів, що відповідали меті і завданням огляду. Бібліотеки провели ленінські та суспільно-політичні читання, зустрічі з письменниками, літературні вечори, читацькі конференції, диспути, декади книги та багато інших заходів. Зріс ідейно-політичний рівень заходів, урізноманітнилась їх тематика, поліпшились пропаганда соціалістичного способу життя та пропаганда соціалістичного змагання.

Творчо попрацювала більшість культармійців: бібліотекар Житомирського обласного будинку культури І. Зільбергерц вдосконалювала краєзнавчу роботу, а Р. Граник з Одеського культзакладу сприяла зразковій організації роботи в Балтському, Любашівському та Роздільнянському клубах. Чи не найбільшу кількість читачів обслужила Т. Каплун з Харківського обласного будинку культури. Першою в Товаристві запровадила бібліотечно-бібліографічну класифікацію Л. Петрова з Львівського обласного будинку культури. Разом з бібліотекарем Стрийського культзакладу Г. Ждановою відгукнулась на заклик журналу «Смена», зібрала і відправила в дарунок дітям нафтовиків Уренгоя бібліотечку.

Вмілою індивідуальною роботою серед читачів завоювала авторитет бібліотекар Донецького обласного будинку культури Л. Довга, її колега з Новоград-Волинського клубу УТОГ Житомирської області Г. Калабіна цілеспрямовано вела виробничо-технічну пропаганду та пропаганду економічних знань під девізом: «Книгу — на службу п'ятирічці». Зразковим інформаційним центром стала бібліотека Івано-Франківського обласного будинку культури, якою керує З. Гуменюк.

Чимало хороших справ на рахунку бібліотекарів Товариства. Всі вони поліпшували інформаційну роботу, підвищували якість підготовки масових заходів, кращі з яких з успіхом пройшли в бібліотеках Донецького, Сімферопольського, Полтавського, Вінницького, Ворошиловградського, Одеського та Ужгородського обласних культзакладів. Вони підтвердили, що спільно з керівниками облвідділів, культпрацівниками Будинків культури та широким громадським активом бібліотеки успішно справляються з поставленими завданнями.

Тим часом у бібліотеках ще чимало **невирішених проблем**. Не виконали умов огляду за кількістю читачів та книговидач чимало бібліотек. Обмежена сфера впливу в бібліотекарів, не користуються книжковими фондами чимало спеціалістів УВП із числа чуючих. Іноді трапляються випадки необгрунтованих вимог до бібліотекарів з боку облвідділів УТОГ. Спостерігається надмірна кількість масових заходів, недоробки в бібліотечній техніці, індивідуальній роботі з читачами.

Незабаром республіканська комісія по проведенню огляду розгляне матеріали облвідділів і бібліотек, представлені для аналізу, і зробить висновки.

М. ГЕРАСИМОВА,
ст. методист по бібліотечній справі Науково-методичного кабінету клубної роботи УТОГ.

Как дивно в мартовском лесу!—
Пусть по утрам еще морозы:
Весну качают на весу
Вдруг потемневшие березы!
Везде веселый звон воды,
В осинах эхо ходит гулко,
И заяц, путая следы,
Ведет зайчиху на прогулку.
Олень застыл на берегу
Ручья, забыв воды напиться,
А на подтаявшем снегу
Успел подснежник народиться!

М. НИКОЛАЄВ.

КОШТИ У ФОНД МИРУ

Мир дорогий кожній радянській людині. Він потрібний усім чесним людям планети особливо зараз, коли імперіалістичні кола на чолі з новою адміністрацією США продовжують нарощувати всі види озброєнь, погрожують народам світу військовою силою.

Послідовна боротьба за мир в усьому світі, що її веде Комуністична партія на чолі з товаришем Л. І. Брежневим, знаходить своє широке висвітлення на уроках і виховних заходах у Полтавській спецшколі-інтернаті для глухих дітей. Не тільки силою слова доносять педагоги і вихователі до свідомості учнів значення миру на Землі, а й на конкретних фактах розповідають про велику матеріальну підтримку, що її надають радянські люди всесвітньому рухові за мир.

На профспілкових зборах, які відбулися нещодавно у школі, було винесено рішення: зробити свій вклад у Фонд миру. Це рішення було прийнято одноголосно. У Фонд миру перераховано більше 260 карбованців.

В. САКУН,
сурдопедагог Полтавської спецшколи-інтернату для глухих дітей.

СТАЄ ОКРАСОЮ ЖИТТЯ

В тому, що праця підносить людину, звеличує її, стає окрасою життя, ще раз переконуєшся, коли спостерігаєш за роботою відкатника Лебединської районної «Сільгосптехніки», члена нашого Товариства Михайла Івановича Солошенка. Всю душу він вкладає в улюблену справу, в усьому проявляє ініціативу і наполегливість, постійно турбується про зростання якості продукції.

М. І. Солошенко — активіст Будинку культури глухих, різнобічний спортсмен. Незважаючи на вік, Михайло Іванович відмінний городошник. Команда, яку він очолює, незмінно завойовує першість в районних змаганнях.

Рівняючись на передового робітника, зразки сумлінної праці з перших днів одинадцятої п'ятирічки показують нечуючі трудівники А. Ткаченко, П. Литвиненко та інші.

М. ЛУЖКОВ.
Сумська область.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

ГОЛОВНІ ЗМАГАННЯ — ПОПЕРЕДУ

Минулий, 1980 рік був вдалим для українського футболу. Чемпіонами СРСР стали основний і дублюючий склади київського «Динамо», кубок СРСР виграли шахтарі Донецька, переможцями Всесоюзних змагань на Кубки «Юність» і «Надія» — стали збірні команди УРСР і, нарешті, в змаганнях студентського товариства «Буревісник» перемогли львів'яни.

Зробили свій золотий внесок у загальний здобуток українського футболу і нечуючі спортсмени, які вдев'яте стали чемпіонами СРСР. Але це було в минулому році. На порозі нові змагання, в яких наш обов'язок виступити якнайуспішніше. А домогтися цього успіху буде значно важче. Всім відома істина, «виграти звання чемпіонів значно легше, ніж його відстояти». І все ж, думається, в українських футболістів є всі можливості, повторити в нинішньому році минулорічне досягнення. Запорукою цього є молодість нашого колективу, хороші резерви, зростаюча майстерність. Але без копіткої роботи, самовіддачі спортсменів і тренерів наміченого рубежу не досягти.

Варто зазначити, що всі починання тренерської ради, які спрямовані на поліпшення умов змагань першості УРСР, організації селекційної та навчально-тренерської роботи, знаходять належну підтримку.

Так, планується в майбутньому проведення навчально-тренувального збору з футболу для кращих молодих футболістів (починаючи з 1963 року народження), вклю чення до першості УРСР по трет групі молодіжної команди гравці віком до 18 років.

Адже Київський облвідділ ма чотири спецшколи-інтернати участь у змаганнях молод спортсменів допоможе в зростан не тільки резерву для збір УРСР, а й для всіх областей, пре ставники яких навчаються в ки ських школах і по закінченні ч вернуться додому. Під якою е блемою буде виступати молодь так важливо. Важливо те, що ступаючи в змаганнях, вона наб ватиме необхідного досвіду, підв щуватиме свою майстерність. тим більше важливо, що провес першість УРСР серед школяр поки що немає можливості.

Доросла збірна команда УРС також проведе два навчально-тр нувальних збори в плані підгото ки до найголовніших змагань зону. Перший—на початку трав в Ялті, другий — в серпні, в М колаєві.

Приємно відзначити, що до збі ної команди СРСР, яка готуєть до XIV Міжнародних Ігор глухи що пройдуть в західнонімецьком місті Кельні, запрошено п'ять фу болістів нашої республіки. Л львів'янин М. Гнатишин і кия В. Костенко, С. Адаменко, С. Л гута і В. Бабій. Їм, як і всій зб ній СРСР, ми бажаємо успіш підготовки і якнайкращих висту на міжнародній арені.

В. КУЛІБАБЕНКО,
тренер збірної України з футболу.

ПЕРЕМАГАЮТЬ СИЛЬНІШІ

Наприкінці лютого відбулися змагання з лижних гонок на першість Київського облвідділу УТОГ.

На лижну трасу Пуща-Водицького лісу, що поруч нового столичного житлового масиву «Виноградар», вийшло 45 спортсменів.

Серед виробничих колективів перше місце завоювала команда Білоцерківського відділу УТОГ, на другому — КДВО «Контакт», на третьому — Київський міськвідділ. Серед учнівських колективів перше місце посіли ю спортсмени спецшколи-інтерна № 6, на другому — учні спецшк ли-інтернату № 13.

На п'ятикілометровій дистан серед чоловіків першим був Яр слав Тисовський, який з часом хвилин 30 секунд виконав норм другого розряду. Серед жінок трикілометровій дистанції на сильнішою була Світлана Коте ко.

О. ДЗЮБА.

НА ВОДНИХ ДОРІЖКАХ

На водних доріжках плавального басейну «Чайка» змагалися найсильніші плавці Київського облвідділу УТОГ.

Переможцями серед чоловіків стали: на дистанції 100 метрів вільним стилем — Микола Філько, 100 метрів брасом — Сергій Ярков, 200 метрів брасом — Володимир Гаваза.

Серед жінок найсильнішою дистанціях 100 метрів вільн стилем і 100 метрів стилем бр була киянка Ірина Лагута.

Дистанцію 100 метрів на спи і 200 метрів вільним стилем шви ше за всіх проплив майстер спо ту СРСР Андрій Гаваза.

З числа плавців-переможц укомплектовано збірну команд Київського облвідділу УТОГ складі десяти чоловік. Вони ви тупатимуть на першості респу ліки, яка проходитиме з 12 по березня поточного року у цьо ж плавальному басейні.

Д. ОЛЕЖЕНКО.

ТУРНІР ШАШКІСТІВ

Команда шашкістів Одеськ виробничого об'єднання «Елек рик» взяла участь в першості шашок, що її провів обком про спілки робітників місцевої пр мисловості і комунально-побут вих підприємств.

У змаганнях, серед 27 коман учасниць, нечуючі спортсме об'єднання посіли п'яте місце.

Честь виробничого колективу з хищали шашкісти К. Лавецьк М. Пархоменко, С. Лозовськи Н. Димитрашко, В. Забродська.

Ю. ГЕР.

ЦІЛЮЩА ФЛОРА

Лікарські рослини цікавлять нині багатьох. Справді, можливості фітотерапії величезні. У багатому арсеналі лікарських рослин містяться в готовому стані біологічно активні речовини, значну частину яких ще й досі ми не навчилися одержувати синтетичним методом. І коли нам лікар порадить для заспокоєння нервової системи і налагодження нормальної роботи серця вживати валеріану лікарську, горицвіт весняний чи конвалію травневу, ми поспішаємо до аптеки «Лікарські рослини».

Та, на жаль, трапляється й таке, що ту чи іншу траву не так-то легко й роздобути. Про що це говорить? Запаси цілющої флори не безмежні. Отже, про неї треба постійно дбати, вміло використовувати, охороняти і примножувати. Які ж шляхи збагачення лікарської рослинної сировини?

Іноді можна почути: «І чого це люди так захоплюються лікарськими рослинами?» Треба уточнити: не захоплюються, а повернулися до них. Адже прийшло переконання, що хімія поки може дати далеко не все. А ще батько медицини, славнозвісний Гіппократ наголошував, що «природа — найкращий лікар».

Свого часу ботаніку вважали науковою галуззю, допоміжною щодо медицини. Власне, вона й виникла з лікувальних потреб. Гіппократ, наприклад, застосовував дві тисячі лікарських рослин. Нині народна фармакопея, в до має багатовіковий досвід, пр вертає пильну увагу дослідників. Нею у своїй медичній практиці п всякчас користуються гомеопати, й алопати.

Те, що творить, скажімо, жива клітина зеленого листка, ще неспроможна зробити ніяка найсучасніша лабораторія.

На Україні росте понад чотири тисячі видів вищих рослин. З цього арсеналу народна медицина випробувала лише трохи більше тисячі. Нині вчені-ботаніки замислюються над тим, а чи вистачить нам лікарської рослинної сировини? Отож головну увагу сьогодні приділяють таким злободенним питанням, як вивчення ресурсів лікарських рослин, їх збереження та відтворення в природі.

Ці проблеми турбують і фахівців Ботанічного саду імені О. В. Фомі на. Тут відпрацьовано кілька методів відтворення і збільшення ресурсів лікарських рослин. Це — реставрація виду у фітоценозі, тобто поновлення рослини, яка зникла внаслідок необачної діяльності люд ини. Реконструкція фітоценозу передбачає часткові зміни в природних рослинних угрупуваннях, включаючи видалення малоцінних видів з метою створення кращих умов для зростання потрібної лікарської рослини.

Збагачення ресурсів лікарських рослин фахівці ведуть також завезенням цінних рослин з інших районів нашої країни та з-за кордону. Ботаніки вірять, що у боротьбі за здоров'я людини можна і необхідно краще використовувати можливості рослин. У Ботанічному саду ім. О. В. Фоміна є спеціальна ділянка «Лікарські рослини», розбита ще в 1973 році науковим працівником В. О. Меншовою. Зусиллями науковців тут зібрано колекцію, яка на сьогодні нараховує вже понад триста видів лікарських рослин з різних куточків земної кулі. Чимало цих рослин занесено до Червоної книги УРСР.

Цілющі сили лікарських рослин незаперечні. Отож треба постійно дбати, аби ця скарбниця живої природи ніколи не збіднювалась.

Т. ДЕМЧЕНКО.

Редактор П. БУЛАТОВ.

ІНДЕКС 60981 | «НАША ЖИЗНЬ» — орган Центрального правления Украинского общества глухих. | **Наша адреса: 252150, Київ-150, МСП, вул. Червоноармійська, 74 редакція газети «Наше життя». Телефон 27-21-80**

Зам. 341 Друкарня Київського дослідно-виробничого об'єднання «КОНТАКТ», вул. Нововокзальна, 8, тел. 68-56-07. Тираж 184